

EL CONSUM TELEVISIU EN INFANTS DE P5

Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport, Blanquerna-URL

Treball final de grau en Educació Infantil

Curs 2017-2018

Autora: Ana Gonzalez

Tutora: Mireia Civís

RESUM: Els mitjans de comunicació, i especialment la televisió, estan cada cop més presents a la societat. En aquest article, hem volgut exposar els resultats extrets d'un estudi sobre el consum televisiu infantil, enfocat a infants d'entre 5 i 6 anys de l'escola Maria Mercè Marçal de Mataró. Per fer l'estudi, vam utilitzar qüestionaris i entrevistes que van ser realitzats a 49 infants i a 22 adults (pares-mares d'aquests). Hem pogut conèixer que el temps que destinen a veure la televisió entre setmana és de 2 a 3 hores diàries i hem comprovat quins i com són, realment, els programes més vistos pels infants. Bob esponja, Patrulla canina o Peppa Pig, són alguns dels programes més vistos i hem pogut corroborar, gràcies a les normatives establertes, que alguns d'ells no són del tot aptes per aquestes edats.

Paraules clau: Televisió, Consum, Infants, Programació televisiva , Educació.

ABSTRACT: The media, and especially television, are increasingly present in society. In this article, we wanted to set out the results from a study based on children's television consumption, focusing on children between 5 and 6 years of Maria Mercè Marçal school, from Mataró. To do the study, we used questionnaires and interviews that were conducted with 49 children and 22 adults (parents of those). We have been able to know that the time they spend to watch TV during the week is 2 to 3 hours per day and we have verified what are and how they are, actually, the programs most watched by children. Sponge Bob, Paw Patrol or Peppa Pig, are some of the most watched programs and we have been able to verify, thanks to the established regulations, that some of them are not apt for those ages.

Keywords: Television, Consummation, Children, Television programming, Education.

1. INTRODUCCIÓ

En els últims anys estem vivint un canvi vertiginós en l'àmbit de les tecnologies. Aquestes s'han introduït en el nostre dia a dia de forma invasiva, arribant així a un extrem en el qual no podem viure sense elles. Les noves tecnologies han creat formes diferents de comunicar-nos, d'informar-nos, de presentar-nos, d'estar amb els altres, de relacionar-nos..., en definitiva.

En aquest context trobem la televisió, la qual, tot i tenir molts més anys que altres tecnologies, no deixa d'ocupar un paper neuràlgic com agent socialitzador. Segueix ocupant un paper important en el sistema d'interacció familiar i social. Gràcies a ella podem saber el que està passant arreu del món, a més d'entretenir-nos amb programes de tot tipus, pel·lícules, series, etc. A més, veure la televisió acostuma a ser un moment de desconexió i que, normalment, es veu en companyia.

Tal com diu Torrecillas (2012):

No podemos pasar por alto que, a pesar de lo novedoso de la emergencia de nuevas pantallas con las que los niños se interrelacionan y de la que los niños están siendo el motor de cambio y fundamentales en el proceso de adaptación y asimilación de las nuevas tecnologías de la comunicación y la información en el hogar, la televisión sigue siendo hoy en día el aparato con mayor protagonismo en los hogares y en las rutinas de los hijos.

Els creatius del medi televisiu, modifiquen la televisió perquè romangui com un component en les nostres vides diàries. Actualment estan sorgint noves formes d'interactuar amb la televisió, per exemple les Smart-tv. Televisions on la comunicació pretén ser bidireccional: la persona humana ordena i la màquina proporciona o ven un contingut, producte televisiu.

En tot aquest procés de canvis i millores, no s'han oblidat de cultivar l'ús de la televisió en els consumidors de menys edat: els menors. En els últims anys, s'han establert nous canals temàtics fets i creats, exclusivament, per aquest públic (4-12 anys), amb un contingut exclusiu per ells.

Aunque la mayoría de las cadenas generalistas no ofrecían una amplia variedad de contenidos dirigidos a los públicos infantil y juvenil, estos vieron una oportunidad en la revolución que supuso la Televisión Digital Terrestre (TDT) para satisfacer esos tipos de demandas y diversificar su negocio. De pronto niños y jóvenes se convirtieron en una nueva audiencia objetivo para todos las "viejas"

televisiones generalistas y por ello abrieron nuevos canales temáticos infantiles y juveniles. La televisión pública (TVE) crea Clan TV, Antena 3 apuesta por los jóvenes con la apertura de Neox, Telecinco se dirige a los más pequeños con la aparición de Boing y el mítico canal infantil Disney Channel empieza a emitirse en abierto en España (Fernández, 2012 ,p. 314).

Segons un estudi recollit per la consultoria audiovisual *Barlovento Comunicación* sobre les audiències del mes de maig de 2017, situa com a canal preferit dels infants amb edats d'entre 4 i 12 anys al canal temàtic *Clan*, que representa un 14% de *share* (quota de pantalla) entre els espectadors d'aquestes edats. El segon canal triat pels infants de les mateixes edats és *Boing* amb un 12,6% de *share* entre el públic més jove. En la tercera posició, trobem *Disney Channel* amb un 10,1% de *share* infantil.

Tenint presents aquestes dades, podem observar que l'audiència infantil es decanta especialment per les cadenes especialitzades en aquests públics. No és d'estranyar, ja que abans de l'obertura de la Televisió Digital Terrestre (TDT) al nostre país, els infants mancaven de canals temàtics en obert i els únics continguts infantils que podien veure eren aquells que emetien els canals generalistes en determinats dies i hores.

És per això que creiem interessant investigar més sobre la televisió infantil i l'impacte que té en els infants. En aquesta investigació ens centrem exclusivament en els infants de 5 anys, per ser una edat on l'aprenentatge es produeix de forma especialment espontània, la curiositat encara està molt intacta i la seva mirada mostra la innocència i l'absència de pors i prejudicis. Amb aquest treball volem conèixer el consum que fan els infants de la televisió, quins són els programes que més miren i analitzar com són, juntament amb altres informacions que considerem importants per entendre el fenomen de manera global: amb qui els miren, en quin moment del dia, etc.

2. MARC TEÒRIC

Des del primer moment de la seva aparició, la televisió va despertar l'interès quant a novetat i capacitat de mostrar imatges en moviment. La televisió es va crear amb una finalitat comunicativa i que a més a més, ha estat utilitzada com un agent d'oci. En l'Europa Occidental, les emissions regulars van començar el 1951 als Països Baixos; el 1953 a Bèlgica i Dinamarca; el 1955 a Àustria, Luxemburg i Mònaco. La televisió s'inaugurava oficialment a Espanya, TVE, el 28 d'octubre de 1956. (Albert i Tudesq, 1982).

No va ser fins a la dècada dels '60 que es va generalitzar el seu ús i, posteriorment, a la dècada dels '90, quan va patir un canvi radical a causa de l'aparició de nous canals televisius. A la vegada que va anar canviant la seva imatge i la seva forma de comunicar.

Així, per desenvolupar el nostre estudi, hem cercat investigacions existents sobre el tema tot centrant-nos en les emmarcades en el públic infantil i en les que comprenen les edats de 5 i 6 anys.

Abelman i Atkins (2000) esmenten que els infants empenen més temps veient la televisió que en qualsevol altra activitat quan estan desperts. Els nens i adolescents (entre 2 i 17 anys) veuen de mitjana 19 hores i 40 minuts de televisió cada setmana. Això vol dir que de mitjana, una persona de 70 anys, haurà emprat l'equivalent a entre 7 i 10 anys complerts veient la televisió.

Tenint presents aquestes dades, on es posa de manifest que el visionament de televisió en infants és tan extens, també hem trobat investigacions que afirmen que hi ha un alt percentatge de nens i nenes d'entre 4 i 12 anys que veuen la televisió de dilluns a dijous a partir de les 10 de la nit, fins a la franja de la matinada.

El fenómeno de los menores viendo la televisión en horarios indicados para los adultos, no es específico de España, el único país con porcentajes inferiores es el de Reino Unido. (Samper, 2009:62).

Com hem pogut verificar a través de diverses investigacions referenciades anteriorment, la televisió és una de les activitats més recurrents en el temps d'oci. Constatem, doncs, que ocupa un espai important a la vida diària dels infants, augmentant progressivament la necessitat de romandre més temps davant la pantalla. Això influeix en el seu desenvolupament com a persona a nivell social, intel·lectual, comunicacional i conductual.

Creiem important remarcar el que l'AEP (Academia Española de Pediatría) diu a un dels seus articles (2011) sobre l'estudi realitzat per l'AAP (Academia Americana de Pediatría) a diversos infants en relació als dibuixos animats:

Los dibujos animados, por el solo hecho de ser dibujos, no son inofensivos. Y es importante que los padres se informen bien sobre cuáles son las recomendaciones sobre cada serie. Hay que elegir y limitar el tiempo. Y hay que valorar, responsablemente, lo que puede ser adecuado y conveniente para los hijos que, recordémoslo, son personas humanas en proceso de maduración y crecimiento.

Carla Domecq, psicòloga clínica infanto-juvenil, explica per què els infants no han de veure la televisió abans dels 7 anys (Diari ABC, 2015). Una de les preguntes que li fan a l'entrevista és per què no haurien de veure la televisió acabats de llevar o abans d'anar a dormir. Ella respon:

Cuando nos queremos dormir tenemos que llevar al sistema nervioso a un estado de tranquilidad, de calma. La televisión sobre-estimula. Al levantarse, lo mismo: nos encontramos en un estado de calma y necesitamos activarnos. La televisión excita, pero sin activar el cuerpo. Además, hace que el niño pase de un estado a otro de una manera brusca. Por la mañana, lo ideal es pasar a la acción poco a poco: desayunar, hablar con los padres, hacer alguna manualidad. La televisión altera de manera contradictoria: les emboba sin que se despierten porque no mueven el cuerpo.

Normativa vigent:

Quan parlem de televisió infantil és important tenir present les normatives vigents que ens pertoquen: la normativa estatal "Llei General de la Comunicació Audiovisual", la normativa autonòmica "Llei de Comunicació Audiovisual a Catalunya" i el "Codi d'Autoregulació sobre Continguts Televisius i Infància".

Quan parlem de normativa estatal, ens referim a la **Llei 7/2010**, de 31 de març, General de la Comunicació Audiovisual (LGCA) on es compromet amb la causa de la protecció de menors d'edat en l'entorn televisiu. L'article 7 d'aquesta llei, recull, en gran mesura, previsions preexistents, al mateix temps que inclou altres novetats. Entre aquestes destaquen la total prohibició d'emetre en obert pornografia o violència extrema i gratuïta, així com l'obligació que s'imposa als prestadors de serveis d'utilitzar sistemes de codificació digital que permetin l'exercici de control parental. Cal esmentar, que tant el punt número 2 com el punt número 5 de l'article 7, han estat modificats a la **Llei 6/2012**, d'1 d'agost.

Quan parlem de normativa autonòmica, en el nostre cas ens referim a Catalunya, a la **Llei 22/2005**, de 29 de desembre, de la Comunicació Audiovisual de Catalunya (LCAC) on hi ha una protecció de la infància i de la joventut. Ho podem trobar a l'article 9 d'aquesta llei, on esmenta que la prestació de serveis de comunicació audiovisual està limitada pel deure de la protecció de la infància i la joventut d'acord amb la legislació aplicable a aquesta matèria i amb el que està establert per la present llei. També podem trobar a l'article 98, que els programes infantils no poden ser objecte d'interrupcions per publicitat ni televenda.

El Codi d'Autoregulació sobre Continguts Televisius i Infància, és un acord subscrit a Espanya, el 9 de desembre de 2004 entre el govern d'Espanya i els principals canals de televisió: TVE, Antena 3 (Atresmedia), Telecinco (Mediaset), la Forta i Net TV. La seva intenció és protegir els infants de continguts perniciosos a la televisió. En aquest document s'estableixen unes franges horàries on prohibir continguts no recomanats. Entre d'altres, són considerats no recomanats els de caràcter violent, sexual i els relatius a drogues. La franja de protecció comprèn de 6h a 22h i hi ha espais de *protecció reforçada* (8h-9h i de 17h-20h.) Els caps de setmana i els dies festius, com al Nadal o a l'estiu, també impliquen una *protecció reforçada*.

Així doncs, veiem com la normativa vetlla per una infància protegida, fet que des de l'educació ens sembla molt favorable, ja que la nostra prioritat són els infants i, sobretot, la seva salut.

3. Objectius i interrogants

A l'hora de fer el nostre treball, ens vam formular dues preguntes fonamentals relacionades amb aquest tema: quant de temps dediquen els infants a veure la televisió fora del context escolar i si els programes més vistos pels infants compleixen la normativa establerta. Per poder respondre a aquestes preguntes, ens vam plantejar dos objectius:

- Conèixer el consum de televisió que fan els infants de 5 anys.
- Corroborar si els programes més vistos pels infants compleixen les normatives establertes pels programes infantils televisius.

4. Mètode

Aquest treball es defineix com una recerca, ja que té per finalitat conèixer el consum de televisió que fan els infants i per arribar a saber-ho, hem d'investigar-ho.

Segons l'abast temporal de la recerca es tracta d'un estudi transversal, ja que aquest es realitza en un moment determinat. En quant el marc en què té lloc la recerca, es tracta d'un estudi de camp, perquè l'estudi està realitzat a dues aules d'infantil, concretament de P5. La metodologia que utilitzarem per dur a terme la recerca serà sobretot de caire qualitatiu, pel fet que analitzarem i recollirem dades que vénen de percepcions, opinions i experiències dels participants de la mostra, tot i que també es recolliran algunes dades quantitatives. Recopilarem la informació a través d'entrevistes als infants i d'enquestes als pares i, seguidament, realitzarem una anàlisi estadística i plasmarem els resultats en format gràfic.

Pel que fa a les dimensions d'anàlisi de la recerca, en trobem dues: una és el consum i l'altre els programes. Les categories analitzades han estat: franja horària, dies de la setmana, acompanyament, tipus de programes, informació sobre canals televisius, codi d'autoregulació, normativa estatal, normativa autonòmica. Aquestes categories han estat recollides en el quadre de comandament.

- **Participants**

L'estudi es realitza a infants de P5 de l'escola Maria Mercè Marçal de Mataró (El Maresme). És una escola de caràcter públic que pertany a la xarxa d'escoles públiques del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Atén infants des de l'etapa d'infantil (3-6 anys) fins primària (6-12 anys). Ambdues etapes estan compostes per dues línies. L'estudi es realitza també als pares/mares/tutors d'aquests infants.

Pel que fa als participants, l'estudi es realitza a un total de 49 infants, 25 dels quals pertanyen a la classe de P5 A (Robafaves) i 24 a la classe de P5 B (Gegantes). A més a més, també ens adrecem a un pare/mare/tutor de cada infant, obtenint un total de 22 respostes.

- **Instruments**

Els instruments han consistit en una entrevista i un qüestionari. Hem dissenyat una entrevista adequada pels infants de P5, amb unes preguntes senzilles perquè l'infant pogués respondre-les fàcilment. Al ser una entrevista individual infant per infant, si en algun moment no entengués la pregunta, es podria variar de manera que fos clara i entenedora per ell.

Per altra banda, hem dissenyat un qüestionari amb preguntes molt similars a les de l'entrevista, però en aquest cas pels pares. Hi ha tot tipus de preguntes: obertes i tancades (esquemàtiques, taules...). Hem vetllat per una formulació clara i entenedora. A més a més, a moltes d'elles, hem afegit un espai de comentari, per si algú vol afegir alguna cosa més.

- **Procediment**

El procediment seguit ha consistit en una recerca de llibres, articles i d'altres estudis sobre el consum de televisió en infants per tal d'arribar a conèixer els conceptes clau d'aquest tema.

En segon lloc, hem dissenyat els instruments que ens permetran recollir les dades. Per aconseguir això primer vam parlar amb la directora del centre tot explicant-li quins eren els nostres objectius. A continuació, vam procedir a fer la recollida de dades. Als infants se'ls va anar cridant un per un per fer-los l'entrevista i les dades es van anar anotant de forma progressiva. El mateix dia que vam començar a fer les entrevistes als infants, vam repartir els qüestionaris als pares. Se'ls va donar una setmana de marge per retornar el qüestionari.

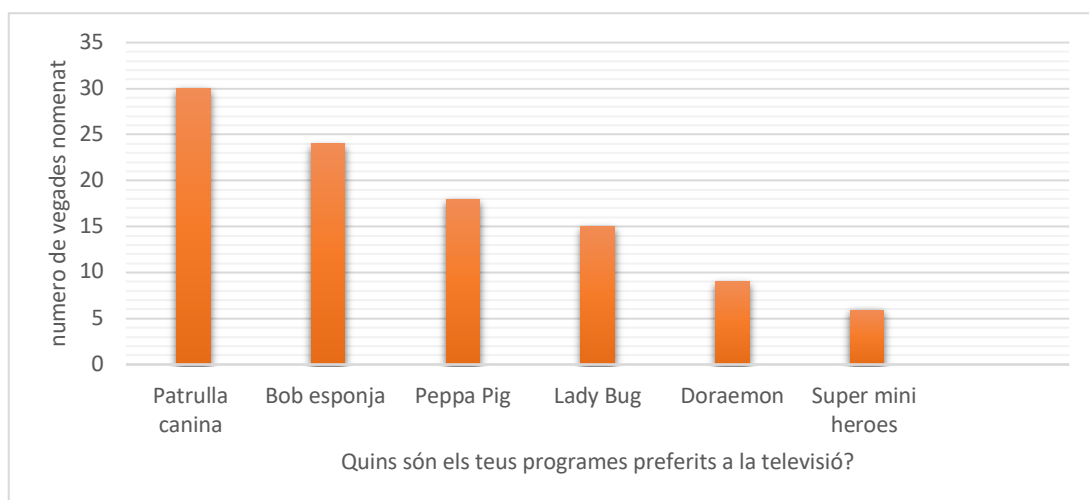
En tercer lloc, vam realitzar l'anàlisi de dades de tots els qüestionaris dels pares i de totes les entrevistes als infants, que ens van permetre obtenir resultats i establir conclusions.

5. Resultats

Un cop recollits i analitzats els resultats en la seva globalitat, exposem els que aporten informació més rellevant per respondre als nostres objectius i que corresponen a 4 preguntes de l'entrevista als infants i a 4 preguntes del qüestionari als pares, tal com mostrarem a continuació.

- Resultats entrevista als infants

Pregunta: Quins són els teus programes preferits a la TV?

Pel que fa a la pregunta dels programes que miren els infants a la televisió, vam poder observar que la majoria miren els mateixos programes. Cal destacar la "Patrulla Canina", ja que 30 infants van afirmar que la veien, "Bob Esponja", on 24 infants van afirmar que ho veien i la "Peppa Pig", atès que 18 infants van afirmar que la veien. Un cop recollides

aquestes dades, hem procedit a comprovar si aquests programes compleixen les normatives establertes per la programació infantil.

Dels tres programes nomenats anteriorment, n'hem de destacar un en concret: Bob Esponja.

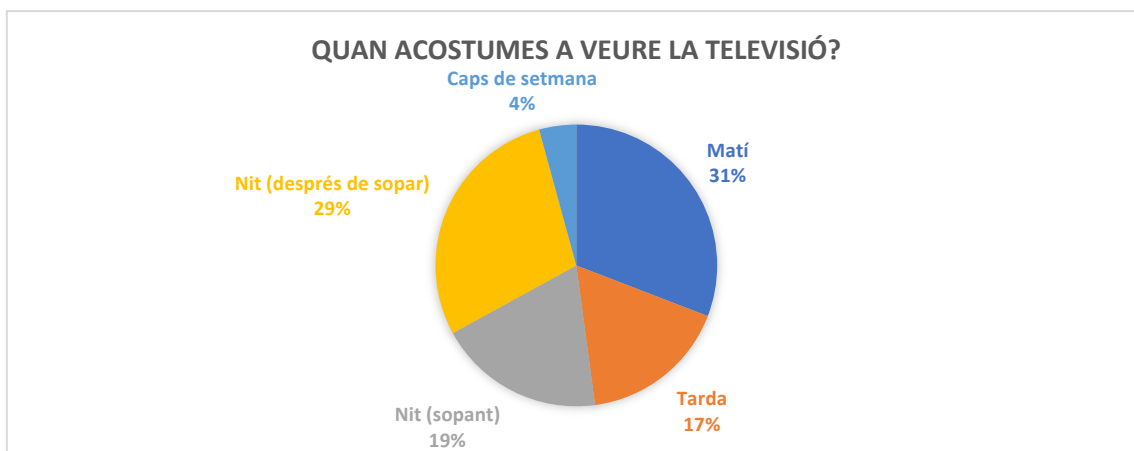
Tal com deia Ángel Nogal, defensor de l'espectador de RTVE (Forcadas, 2015. El Confidencial):

“La serie Bob Esponja es la que más quejas genera entre nuestra audiencia”, reconocía el Defensor en su último informe sobre el “Cumplimiento del Código de Protección a la Infancia y la Juventud” correspondiente al cuarto trimestre de 2014. “El contenido de algunos capítulos (...) hace necesaria una nueva reflexión sobre su calificación a la luz de nuestro propio Código de Autorregulación de RTVE, que por ejemplo en los contenidos no recomendados para menores de siete años incluye ‘La descripción de comportamientos, actitudes y costumbres ininteligibles para el menor de siete años cuando le puedan crear desconcierto’.

Aquest programa estava qualificat per tots els públics, però davant la reflexió sobre certs continguts en el programa, es va modificar. Actualment, està qualificat per majors de 7 anys, és a dir que infants de 5 anys no haurien de veure aquest tipus de programes.

Respecte als altres dos programes “Patrulla Canina” i “Peppa Pig”, creiem que són uns programes educatius i aptes per l'edat de 5 anys i que aporten valors essencials pels infants com per exemple: amicitat, respecte, generositat... a la vegada que entretén i diverteix als infants gràcies a les escenes d'humor i d'aventures que apareixen.

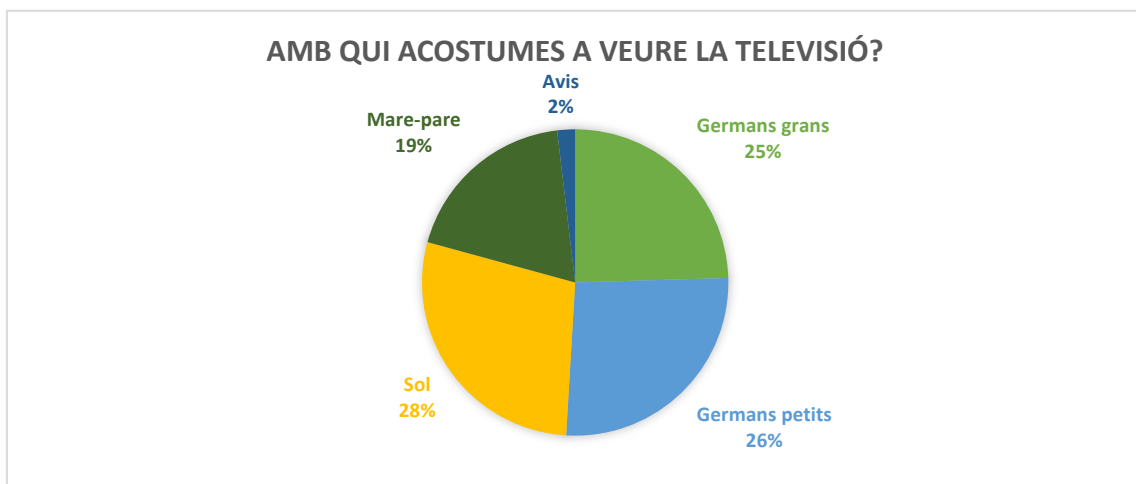
Pregunta: Quan acostumes a veure la televisió?

En relació a la pregunta de en quin moment del dia miren la televisió els infants, podem observar que un 31% dels infants la miren al matí abans d'anar a l'escola. Molts d'ells

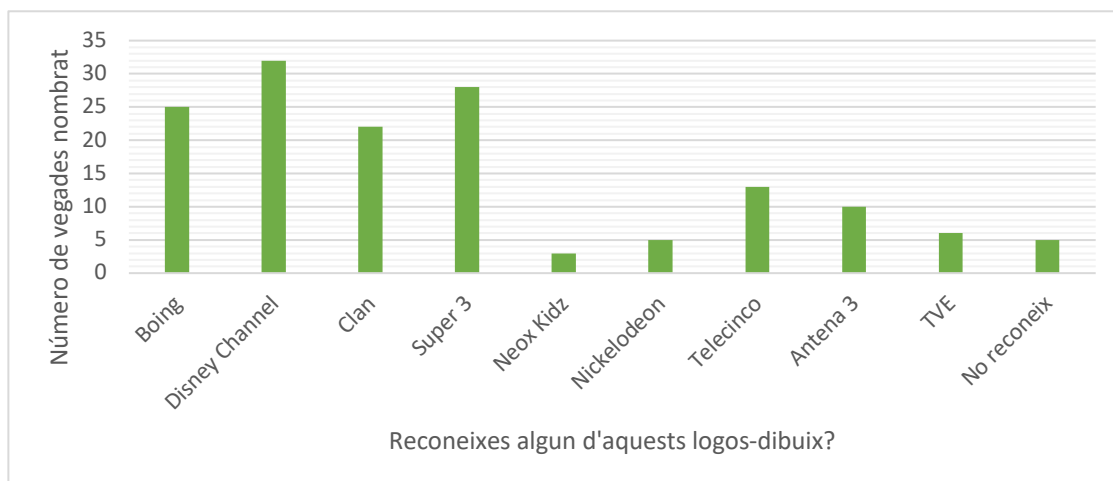
deien que la miraven mentre esmorzaven. Seguidament trobem que un 29% dels infants la miren a la nit després de sopar. Vam haver de separar la nit en dues respostes (sopant o després de sopar), ja que els infants ens deien quan la miraven i vam creure interessant separar les dues respostes. En tercer lloc trobem que un 19% dels infants miren la televisió sopant. Per tant, podem concloure que si haguéssim d'escollir el moment del dia en què miren més la televisió seria la nit, considerant que sumant els percentatges de les dues respostes a la nit, fan un total d'un 48%, quasi la meitat dels enquestats.

Pregunta: Amb qui acostumes a veure la televisió?

En relació amb la pregunta amb qui acostumen a veure la televisió, podem observar que un 26% dels infants van respondre que la veien amb els seus germans petits. Vam haver de dividir les dues respostes dels germans, ja que ells mateixos quan els hi fèiem la pregunta deien si eren més grans o més petits, així que vam creure interessant separar-ho. Un 25% dels infants van respondre que veien la televisió amb els seus germans grans, per tant, podríem dir que sumant les dues respostes dels germans, fa un total de 51%. En tercer lloc, trobem que un 28% dels infants van dir que la veien sols. Així és que, podem dir que els pares-mares, no ocupen una de les tres primeres respostes per part dels infants pel que fa a veure la televisió amb ells.

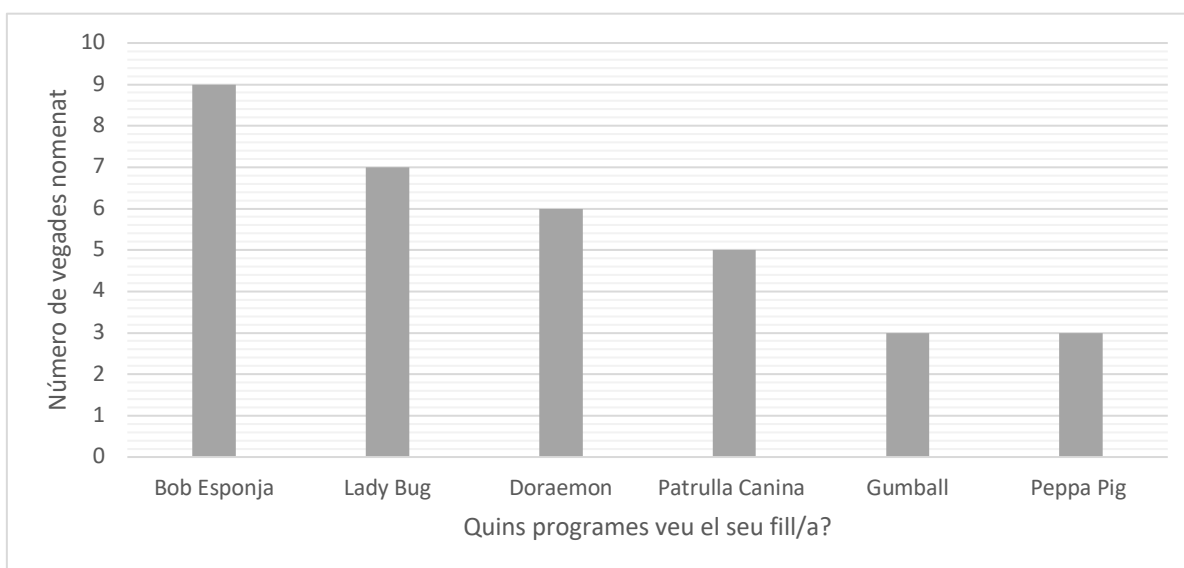
Pregunta: Reconeixes algun d'aquests logos? En mires algun?

Pel que fa a la pregunta del reconeixement dels logos de diverses cadenes de televisió, podem observar que els 4 més votats són canals temàtics infantils. Disney Channel, és el més reconegut pels infants, ja que 32 infants el van assenyalar, a més a més cal afegir que la majoria afegien que veien el Mickey Mouse en aquest canal. Seguidament trobem Super 3, on 28 infants van assenyalar que el veien. Boing, va ser assenyalat per 25 infants. Però, a part dels canals infantils, els infants també en van reconèixer d'altres com Telecinco, on 13 infants el van assenyalar o Antena 3, on 10 infants van assenyalar que també el veien.

- Resultats enquesta pares-mares:

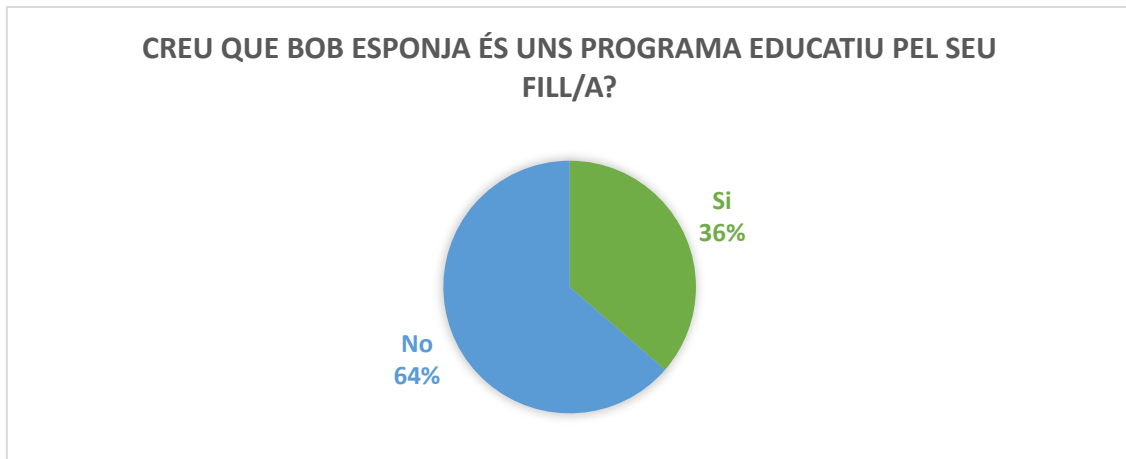
Pregunta: Quins programes veu el seu fill/a?

Respecte a la pregunta de quins programes veuen els seus fills/es a la televisió, podem observar com 9 pares-mares, afirmen que els seus fills/es miren Bob Esponja. 7 pares-mares, afirmen que els seus fills/es miren Lady Bug. En tercer lloc, trobem que 6 pares-

mares, afirmen que els seus fills/es, miren Doraemon. Amb aquestes dades, podem dir que, respecte a les respostes dels infants, només coincideix un dels programes: Bob Esponja. Amb el que hem comentat anteriorment sobre aquest programa, creiem molt interessant la següent pregunta que vam realitzar als pares-mares sobre aquest programa.

Pregunta: Creu que Bob Esponja és un programa educatiu pel seu fill/a?

En relació a la pregunta de si creuen que Bob Esponja és un programa educatiu pel seu fill/a, un 64% dels enquestats van respondre que no, mentre que un 36% va respondre que sí. Aquesta pregunta, tenia una subpregunta on deia Per què? Ens agradaria esmentar alguns dels comentaris que van deixar aquests pares i mares, ja que creiem que poden ser interessants:

(ENQUESTAT 1): Resposta SÍ. Perquè així practica l'idioma.

(ENQUESTAT 2): Resposta NO. Perquè no crec que entenguin el seu humor i no trobo que ensenyin res profitós.

(ENQUESTAT 4): Resposta NO. Perquè crec que són una mica agressius.

(ENQUESTAT 5): Resposta SÍ. Perquè ho passen genial i aprenen moltes coses noves.

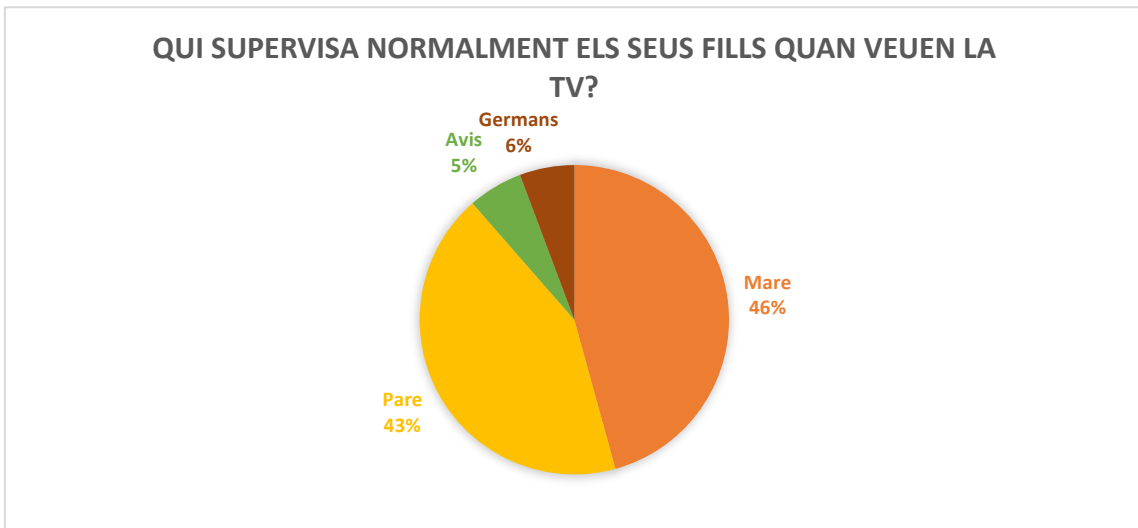
(ENQUESTAT 8): Resposta NO. Perquè l'humor que té la sèrie encara no l'entenen. Però a ells els hi agrada, incomprensiblement.

(ENQUESTAT 10): Resposta NO. Perquè el contingut és insignificant (buit) i negatiu a nivell verbal (expressió).

(ENQUESTAT 11): Resposta SÍ. Perquè són infantils.

(ENQUESTAT 15): Resposta NO. Perquè són d'entreteniment i humor però sense un rerefons pedagògic o educatiu, no busquen donar massa exemple ni justificació ètica o cultural com altres series, tot i que a vegades ofereixen situacions de conflicte emocional i exemples d'empatia.

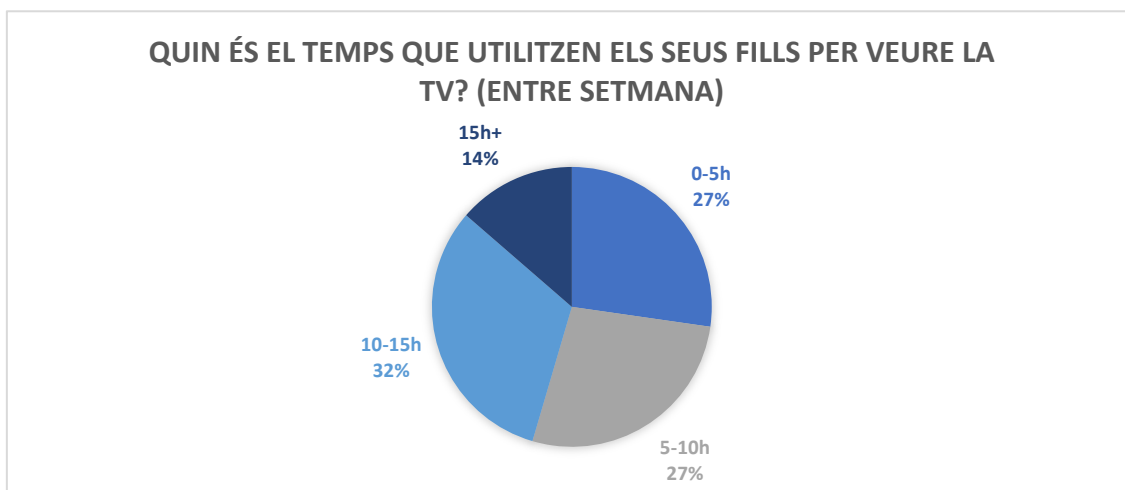
Pregunta: Qui supervisa, normalment, els seus fills/es quan miren la televisió?

En referència a la pregunta de qui supervisa els seus fills/es quan veuen la televisió, un 46% dels enquestats, van respondre que ho feien les mares. Un 43% dels enquestats van respondre que ho feien els pares. Per altra banda, un 6% van respondre que ho feien els germans i un 5% els avis.

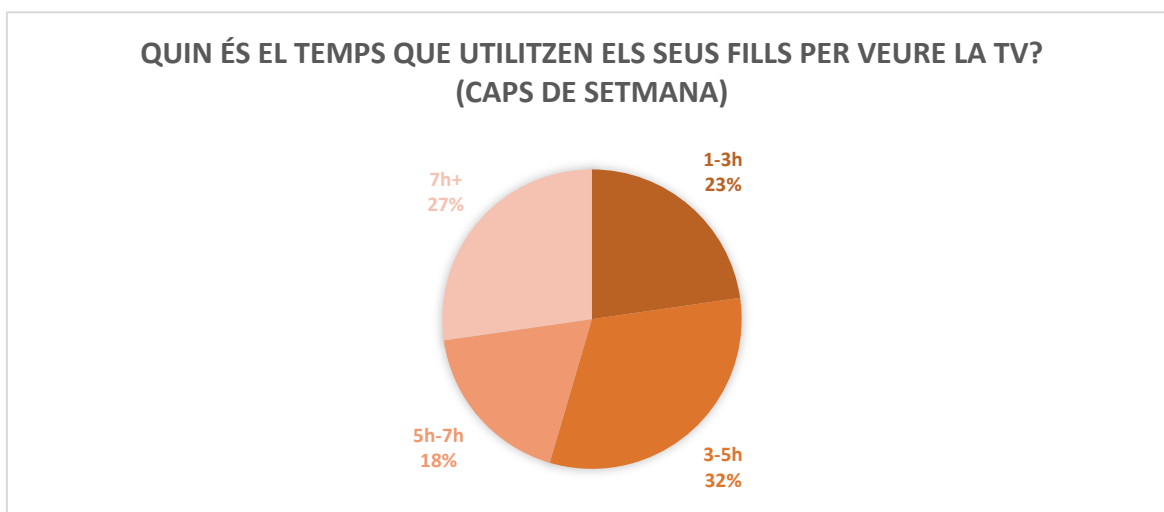
A continuació, exposarem els resultats de la pregunta proposada als pares-mares sobre quin és el temps que destinen els seus fills/es per veure la televisió al dia. Per fer-ho, ells van haver de completar una taula que se'ls va proporcionar on sortien els dies de la setmana de dilluns a divendres i diverses caselles on apareixien diferents moments del dia: al matí, migdia, tarda i nit. Havien de completar cada casella segons les hores que el seu fill/a mirava la televisió en cada moment del dia. Aleshores, per exposar els resultats obtinguts, hem cregut interessant separar les dades d'entre setmana i les dades dels caps de setmana, ja que varien les hores. A més a més, hem volgut extreure els resultats de quin moment del dia veuen més la televisió, atès que podem fer una comparativa amb les respostes que hem obtingut per part dels infants. Així doncs, la pregunta està dividida en 3 resultats diferents.

Pregunta: Quin és el temps que utilitzen els seus fills per veure la TV (entre setmana)?

Pel que fa a la pregunta de quin és el temps que destinen els seus fills per veure la televisió entre setmana, podem observar que un 32% dels enquestats han afirmat que els seus fills veuen la televisió entre 10 i 15 hores de dilluns a divendres és a dir una mitja de 2-3h al dia. Seguidament, trobem que un 27% dels enquestats han respost que els seus fills/es miren la televisió entre 5 i 10 hores de dilluns a divendres és a dir una mitja de 1-2h al dia. També trobem que un 27% dels enquestats han afirmat que els seus fills miren la televisió de dilluns a divendres entre 0 i 5h, és a dir una mitja de 0-1h al dia. Cal esmentar, però, que un 14% dels enquestats han afirmat que els seus fills miren més de 15 hores la televisió de dilluns a divendres, és a dir més de 3h al dia.

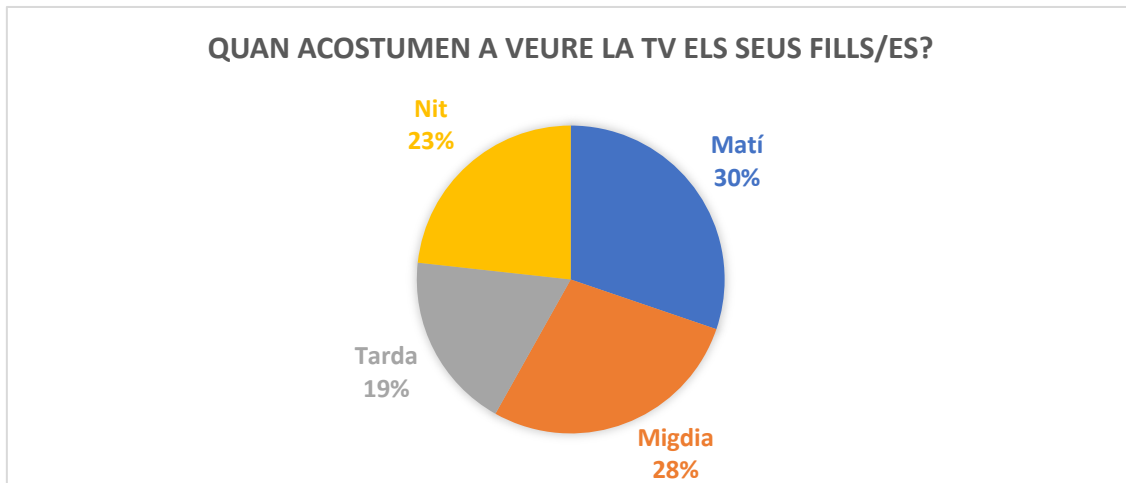
Pregunta: Quin és el temps que utilitzen els seus fills per veure la TV (caps de setmana)?

Respecte a la pregunta de quin és el temps que utilitzen els seus fills per veure la televisió els caps de setmana, podem observar que un 32% dels enquestats afirmen que miren la televisió entre 3 i 5h el cap de setmana, és a dir entre 1h 30'-2h 30' al dia. Seguidament, trobem que un 27% dels enquestats, afirmen que el cap de setmana els

seus fills/es miren més de 7h la televisió, és a dir més de 3h 30' al dia. Un 23% han respost que els seus fills/es miren la televisió entre 1 i 3h el cap de setmana, és a dir entre 30'-1h 30' al dia. Finalment, trobem que un 18% dels enquestats afirmen que els seus fills/es, miren la televisió entre 5-7h el cap de setmana, és a dir una mitja de 2h 30'-3h 30' al dia.

Pregunta: Quan acostumen a veure la televisió els seus fills/es?

En relació a la pregunta de quin moment del dia veuen la televisió els seus fills/es, podem observar que un 30% dels enquestats, afirmen que la veuen al matí. Seguidament trobem que un 28% dels enquestats afirmen que la veuen al migdia. Un 23% dels enquestats responen que la veuen a la nit. Finalment, un 19% dels enquestats han respost que la veuen a la tarda.

6. Discussió

Pel que fa a la discussió voldríem, en primer lloc, analitzar la pregunta dels programes que més els agrada veure als infants: com a programa més nomenat, trobem la "Patrulla Canina", en segon lloc "Bob Esponja" i en tercer lloc la "Peppa Pig". En el cas dels pares, expliquen que els programes que més els agrada veure els seus fills/es són: en primer lloc "Bob Esponja", en segon lloc "Lady Bug" i en tercer lloc "Doraemon". Com podem observar, hi ha disparitat d'opinions però en canvi sí que coincideixen en un programa en concret: "Bob Esponja". Anteriorment, hem parlat sobre aquest programa i hem pogut saber que és un programa qualificat per a majors de 7 anys, ja que a vegades té un contingut que per infants menors de 7 anys pot ser mal interpretat o simplement poden no entendre'l. Sorpren doncs l'alt visionat d'aquest programa en concret, sabent que no és apte per l'edat que tenen els enquestats, és a dir 5 anys. A més a més, ens agradaria afegir la pregunta feta als pares sobre si creuen que "Bob Esponja" és educatiu pels

seus fills, on un 64% dels pares han respost que no. Com pot ser que pares i mares responguin que un programa no és educatiu i sigui un dels que més veuen els seus fills? Hi ha una falta de supervisió per parts dels pares sobre el contingut que veuen els seus fills a la televisió?

Per contestar a aquesta pregunta, que hem fet als pares, hem de recordar que un 46% dels enquestats han respost que ho fa la mare i un 43% que ho fa el pare. Aleshores, com pot ser que havent-hi una supervisió per part dels pares i de les mares a l'hora de veure la televisió, els infants vegin un programa no apte per la seva edat com "Bob Esponja"? Dit això, creiem important afegir el que diu l'AAP (American Academy of Pediatrics): "el contenido que ven los menores es más importante que cuánto tiempo ven la televisión", tot afegint encara més preocupació a aquesta constatació.

En segon lloc, voldríem analitzar la pregunta de quan acostuma a veure la televisió l'infant. Per una banda, els infants han respost en primer lloc al matí, en segon lloc a la nit després de sopar i en tercer lloc a la nit mentre sopen. Per altra banda, els pares han respost que els seus fills/es acostumen a mirar-la en primer lloc al matí, en segon lloc al migdia i en tercer lloc a la nit. Podem observar que coincideixen en valorar que l'hora en què més miren la televisió és al matí, encara que els infants van fer una separació a la resposta de la nit i per tant surten dos percentatges diferents, però si haguéssim fet una única resposta de nit, hauria estat la més anomenada. Aquest fet ens sorprèn, ja que com hem expressat en el marc teòric, les franges de primera hora del matí i de la nit són les menys adequades per visionar la televisió i en canvi les més habituals segons hem pogut veure. Així doncs,ensem que s'haurien de vigilar les franges en què es mira la televisió, atès que pot afectar de manera negativa a l'infant.

En tercer lloc, voldríem analitzar les hores que miren els infants la televisió entre setmana, segons els seus pares. Aquesta pregunta no vam poder fer-la als infants, ja que la veiem massa complicada i els infants no ens l'haguessin sabut respondre. Segons un 32% dels enquestats, els seus fills miren, de dilluns a divendres, una mitja de 2-3h al dia. L'Acadèmia Americana de Pediatria (1990), recomana no veure la televisió als menors de 2 anys. I els majors de dos anys, haurien de veure la televisió educativa menys de dues hores diàries, perquè reconeix efectes negatius en els menors. En aquest cas, trobem que sobrepassen el límit d'hores essencials per veure la televisió. Per altra banda, trobem que un 27% dels enquestats diuen que els seus fills miren la televisió entre 0 i 1h a la setmana i un altre 27%, afirma que el seu fill/a mira la televisió entre 1 i 2h al dia, per tant podríem dir que estan dintre de les hores "recomanades". Dintre d'aquest punt, hem d'esmentar també les hores que miren els infants la televisió

els caps de setmana, ja que no hi ha cap diferència amb els dies d'entre setmana, en relació a les hores recomanables de visionament de televisió. Hem pogut comprovar que un 32% dels enquestats afirmen que el seu fill veu entre 1h30'-2h30' dissabtes i diumenges, així podem observar com es troben en el llindar de les hores recomanables i no superen les d'entre setmana. Seguidament, un 27% dels enquestats afirmen que els seus fills miren més de 3h 30 min al dia, és a dir que sobrepassen, amb diferència, les hores essencials de televisió que parla l'AAP.

7. Conclusions

Aquest article tenia dos objectius en concret: conèixer el consum de televisió que fan els infants de 5 anys i corroborar si els programes més vistos pels infants compleixen les normatives establertes pels programes infantils televisius.

Pel que fa al primer objectiu, hem pogut saber quin era el consum que feien els infants enquestats gràcies al qüestionari que vam proporcionar als pares. Hem pogut observar que, majoritàriament, no fan un consum excessiu de dilluns a divendres, encara que si ens centrem en el cap de setmana (dissabte i diumenge), les hores de televisió al dia augmenten d'una manera destacable.

En referència al segon objectiu, hem pogut comprovar quins eren els programes més vistos pels infants i si aquests complien les normatives establertes. Així, hem vist que un dels programes més visionat "Bob Esponja", està qualificat com un programa no apte per menors de 7 anys i que tot i això, els infants el veuen. A més a més, hem comprovat que els pares, tot i creure que no és un programa educatiu pels seus fills, el deixen veure'l igualment. Aquest és un fet que ens ha preocupat especialment atès que tenint en compte les opinions dels pares respecte a aquest programa, no podem entendre com poden deixar veure'l als seus fills. Si no són els mateixos pares els que supervisen quins programes veuen els seus fills i quins no, qui ho farà?

Un cop complerts els nostres objectius, i fruit dels resultats obtinguts, hem cregut d'utilitat crear la pràctica de les 4 C: *controlar, corroborar, cercar i col.laborar* com a guia pels pares, la qual tingui com a objectiu ajudar a aquests a establir uns criteris raonables amb els seus fills en la planificació del consum de televisió. Per fer-la, ens hem inspirat en la "Guia para padres y educadores" (Serrano, 2003) on es proposa una sèrie de pautes d'actuació que poden seguir els pares.

Així doncs, la nostra pràctica de les 4 C consisteix en:

1. *Controlar* el temps que l'infant està davant de la televisió. Intentar que no superi les 2h diàries.
2. *Corroborar* si els programes que veuen els seus fills són aptes per la seva edat. Si no ho són i creuen que els poden veure, veure'ls amb ells, perquè poden necessitar alguna explicació, atès que poden no entendre certs comentaris o accions.
3. *Cercar* altres alternatives per no utilitzar la televisió com una via d'escapament per tenir entretingut a l'infant, com: jugar, parlar, llegir, pintar, etc.
4. *Col·laborar* amb l'infant en el moment de veure la televisió, fomentant el visionament de canals temàtics infantils i fent-ho en família, perquè així ho interioritzarà com un hàbit familiar i això afavorirà la relació pares-fills.

No voldríem acabar aquest treball sense esmentar, breument, algunes limitacions que ens hem trobat a l'hora de realitzar-lo. Per exemple, una de les limitacions que ens hem trobat ha estat amb els qüestionaris fets als pares, ja que en vam repartir 49 i ens han respost 22.

Una altra limitació que ens hem trobat ha estat a l'hora de realitzar el nostre marc teòric, pel fet que molta de la informació eren estudis de fa molts anys i ens costava trobar informes recents o de fa pocs anys. A més a més, pocs se centraven en la nostra franja d'edat.

Finalment, voldríem assenyalar altres vies de continuïtat del nostre treball que podrien ser: realitzar l'estudi en altres franges d'edat, ja que creiem que podria ser molt interessant saber el consum d'infants d'edats superiors.

Una altra via podria ser realitzar un estudi semblant, però en comptes de centrar-nos només en la televisió, podríem centrar-nos en altres pantalles com per exemple: iPads, tauletes, telèfons mòbils, etc.

8. Referències

Abelman, R. i Atkin, D. (2010). *What children watch when they watch TV: Putting theory into practice*. Recuperat a:

https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1207/s15506878jobem4401_10

Albert, P. i Tudesq, A. J. (1982) *Historia de la radio y la televisión* (p.93). México: S.L. Fondo de cultura econòmica de España.

Barlovento Comunicación. Análisis Televisivo 2017. Recuperat a:
<https://www.barloventocomunicacion.es/images/publicaciones/ANUALES/analisis-televisivo-2017-Barlovento.pdf>

Código de Autorregulación de RTVE para la Defensa de los Derechos del Menor (2004). Contenidos que se emitan en horario de protección. Recuperat a:
<http://codigodeautorregulacion.rtve.es/los-menores-ante-la-television/contenidos-que-se-emitan-en-horario-de-proteccion/>

Código de Autorregulación de RTVE para la Defensa de los Derechos del Menor (2004). Franjas de protección reforzada. Recuperat a:
<http://codigodeautorregulacion.rtve.es/los-menores-ante-la-television/franjas-de-proteccion-reforzada/>

Cornellá i Canals, J. (24 de Setembre de 2011). ¿Una esponja hiperactiva? Academia Española de Pediatría. Recuperat a:
<http://enfamilia.aeped.es/noticias/una-esponja-hiperactiva>

Domecq, C. (28 d'octubre de 2015). Los niños no deben ver la televisión antes de los 7 años. Diari ABC. Recuperat a:
http://www.abc.es/familia/padres-hijos/abci-ninos-no-deben-television-antes-7-anos-201510280138_noticia.html

Forcadas, D. (28 de febrer de 2015). “Bob Esponja”, dibujos no aptos para menores de 7 años. Diari El Confidencial. Recuperat a:
https://www.elconfidencial.com/comunicacion/2015-02-28/bob-esponja-dibujos-no-aptos-para-ninos-menores-de-siete-anos_719678/

Europa Press. (2017). El consumo de TV en España crece en 2017 tras cuatro años de descenso, con Cantabria por encima de la media. Recuperat a:
<https://www.20minutos.es/noticia/3223349/0/consumo-tv-espana-crece-2017-tras-cuatro-anos-descenso-con-cantabria-por-encima-media/>

Fernández Gómez, E. (2012). La programación infantil y juvenil de la televisión pública española: ¿oferta generalista o temática? El paso de la 2 a Clan TVE. Estudios sobre el mensaje periodístico, 17 (octubre) 313-323. Recuperat a:
<http://revistas.ucm.es/index.php/ESMP/article/view/40985/39236>

Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual. Boletín Oficial del Estado, núm. 79, de 1 de abril de 2010.

Ley 6/2012, de 1 de agosto, de modificación de la Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual, para flexibilizar los modos de gestión de los servicios públicos de comunicación audiovisual autonómicos. Boletín Oficial del Estado, núm. 184, de 2 de agosto de 2012.

Ley 22/2005, de 29 de diciembre, de la Comunicación Audiovisual de Cataluña. Boletín Oficial del Estado, núm. 4543, de 3 de enero de 2006.

Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la Comunicació Audiovisual de Catalunya. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 38, de 14 de febrer de 2006.

Pediatrics (1990). Children, Adolescents and Television. 85 (6) 1119-1120. Recuperat a:

<http://pediatrics.aappublications.org/content/pediatrics/85/6/1119.full.pdf>

Samper, H. (2009). Análisis de contenidos de la programación en horarios de protección infantil: influencia en el desarrollo cognitivo, social y emocional. Tratamiento del género en televisión. Madrid: Memoria de Diploma de Estudios Avanzados inédita, Universidad Complutense de Madrid.

Serrano, J. F. (2003). *¿Medios de comunicación? Guía para padres y educadores*. Desclee De Brouwer S.A.

Torrecillas Lacave, T (2013). "Los padres, ante el consumo televisivo de los hijos: Estilos de mediación". Revista Latina de Comunicación Social, 68. Recuperat a:

http://www.revistalatinacs.org/068/paper/968_CEU/forma.html